

**Załącznik nr 4
do Uchwały nr 1 Walnego Zjazdu Delegatów
z dnia 12 grudnia 2015 r.**

STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH (SARP)

**REGULAMIN
SĄDÓW KOLEŻEŃSKICH**

Warszawa, 12.12.2015 r.

Spis zawartości:	§	str.
Dział I		
Zasady ogólne	1-21	3
Rozdział 1	1-2	3
Postanowienia ogólne		
Rozdział 2	3-8	3
Organizacja sądów koleżeńskich		
Rozdział 3	9-10	5
Właściwość		
Rozdział 4	11-13	5
Skład orzekający		
Rozdział 5	14-16	6
Strony		
Rozdział 6	17-19	6
Tryb rozpoznawania spraw		
Rozdział 7	20	7
Terminy		
Rozdział 8	21	7
Doręczenia		
Dział II		
Postępowanie w I instancji	22-41	8
Rozdział 9	22-24	8
Wszczęcie postępowania		
Rozdział 10	25-33	9
Rozprawa		
Rozdział 11	34-35	10
Narada i wydanie orzeczenia		
Rozdział 12	36-39	11
Orzeczenie		
Rozdział 13	40-41	12
Wykonanie orzeczenia		
Dział III		
Postępowanie odwoławcze i wznowienie postępowania	42-51	12
Rozdział 14	42	12
Zażalenie		
Rozdział 15	43-47	13
Odwołanie		
Rozdział 16	48-50	14
Wznowienie postępowania		
Rozdział 17	51	15
Ponowne rozpatrzenie sprawy		
Dział IV		
Przepisy końcowe	52	15

DZIAŁ I ZASADY OGÓLNE

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Sądy koleżeńskie wchodzą w skład struktury władz Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP).
2. Sądy koleżeńskie są niezawisłe, a ich członkowie nie mogą być członkami innych władz Stowarzyszenia z wyłączeniem udziału w Walnym Zjeździe Delegatów i Walnym Zebraniu Członków Oddziału.
3. Podstawą działania sądów koleżeńskich jest Statut Stowarzyszenia Architektów Polskich (Statut SARP) i niniejszy Regulamin.

§ 2.

1. W Stowarzyszeniu Architektów Polskich działają:
 - 1) Główny Sąd Koleżeński, który:
 - a) podejmuje uchwały rozstrzygające kwestie etyki zawodowej architekta, na wniosek Prezesa Oddziału lub Prezesa SARP lub składu orzekającego w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Koleżeński Oddziału,
 - b) rozpatruje i rozstrzyga odwołania od orzeczeń sądów koleżeńskich oddziałów,
 - c) rozpatruje w I instancji zarzuty przeciw członkom Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz spory między Zarządami Oddziałów lub między Zarządem Oddziału a Zarządem Głównym,
 - d) rozpoznaje wnioski o ponowne rozpatrzenie spraw zakończonych prawomocnymi orzeczeniami sądów koleżeńskich w trybie § 51 Regulaminu,
 - e) koordynuje i nadzoruje funkcjonowanie sądów koleżeńskich oddziałów i ustala obowiązującą wykładnię przepisów dotyczących zasad etyki zawodowej oraz Statutu SARP i regulaminów w nim przewidzianych,
 - f) składa sprawozdanie na Walnym Zjeździe Delegatów;
 - 2) Sądy Koleżeńskie Oddziałów, które rozpoznają:
 - a) sprawy o naruszenie przez członków SARP Kodeksu Etyki Zawodowej Architekta, o nieprzestrzeganie przez nich Statutu SARP i regulaminów ustanowionych na jego podstawie,
 - b) spory powstałe między członkami SARP oraz między członkami SARP a zarządami oddziałów na tle praw i obowiązków wynikających z ich przynależności do Stowarzyszenia,
 - c) spory powstałe między członkami SARP i osobą trzecią, jeżeli zwraca się ona do Sądu Koleżeńskiego Oddziału lub wyraża na piśmie zgodę na poddanie się orzeczeniu tegoż Sądu.
2. Władze i organy doradcze SARP zobowiązane są do udzielania sądom koleżeńskim pomocy oraz udostępniania informacji i materiałów potrzebnych do rozpoznania spraw.

Rozdział 2 Organizacja sądów koleżeńskich

§ 3.

1. Główny Sąd Koleżeński składa się z członków wybieranych przez Walny Zjazd Delegatów, zgodnie ze Statutem SARP i Regulaminem Walnego Zjazdu Delegatów.

2. W przypadku kiedy członek Głównego Sądu Koleżeńskiego zrezygnował lub nie może pełnić swojej funkcji, pozostałym członkom przysługuje prawo uzupełnienia składu w drodze kooptacji, zgodnie z § 27 Statutu SARP.

§ 4.

Kompetencje Głównego Sądu Koleżeńskiego określa Statut SARP w § 40.

§ 5.

1. Pierwsze zebranie Głównego Sądu Koleżeńskiego, na którym następuje jego ukonstytuowanie, zwołuje ustępujący przewodniczący lub w razie niemożności jego zastępca najpóźniej w terminie 1 miesiąca od daty wyboru członków Głównego Sądu Koleżeńskiego przez Walny Zjazd Delegatów.
2. Na pierwszym zebraniu Główny Sąd Koleżeński wybiera w głosowaniu tajnym spośród swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.
3. Ustępujący przewodniczący lub w razie niemożności zastępca przewodniczącego przekazuje wszystkie dokumenty dotyczące pracy Głównego Sądu Koleżeńskiego swojemu następcy na pierwszym zebraniu Sądu, o którym mowa w ust. 1.
4. Z zebrań Głównego Sądu Koleżeńskiego sporządzane są protokoły. Kopię protokołu z pierwszego zebrania przekazuje się w terminie 7 dni do wiadomości Zarządowi Głównemu.
5. W zebraniach Głównego Sądu Koleżeńskiego oprócz jego członków biorą udział wyłącznie osoby zaproszone przez jego przewodniczącego.
6. Obsługę administracyjną Głównego Sądu Koleżeńskiego sprawuje Biuro Zarządu Głównego SARP.

§ 6.

1. Sąd Koleżeński Oddziału składa się z członków wybieranych przez Walne Zebranie Członków Oddziału, zgodnie ze Statutem SARP i Regulaminem Walnego Zebrania Członków Oddziału.
2. W przypadku kiedy członek Sądu Koleżeńskiego Oddziału zrezygnował lub nie może pełnić swojej funkcji, pozostałym członkom przysługuje prawo uzupełnienia składu w drodze kooptacji, zgodnie z § 27 Statutu SARP.

§ 7.

Kompetencje Sądu Koleżeńskiego Oddziału określa Statut SARP w § 57.

§ 8.

1. Pierwsze zebranie Sądu Koleżeńskiego Oddziału, na którym następuje jego ukonstytuowanie, zwołuje ustępujący przewodniczący lub w razie niemożności jego zastępca najpóźniej w terminie 1 miesiąca od daty wyboru członków Sądu Koleżeńskiego Oddziału przez Walne Zebranie Członków Oddziału.
2. Na pierwszym zebraniu Sąd Koleżeński Oddziału wybiera w głosowaniu tajnym spośród swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Sądu Koleżeńskiego Oddziału.
3. Ustępujący przewodniczący lub w razie niemożności zastępca przewodniczącego przekazuje wszystkie dokumenty dotyczące pracy Sądu Koleżeńskiego Oddziału swojemu następcy na pierwszym zebraniu Sądu, o którym mowa w ust. 1.
4. Z zebrań Sądu Koleżeńskiego Oddziału sporządzane są protokoły. Kopię protokołu z pierwszego zebrania przekazuje się w terminie 7 dni do wiadomości Zarządowi Oddziału i Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu.

5. W zebraniach Sądu Koleżeńskiego Oddziału oprócz jego członków biorą udział wyłącznie osoby zaproszone przez jego przewodniczącego.
6. Obsługę administracyjną Sądu Koleżeńskiego Oddziału sprawuje biuro Oddziału SARP.

Rozdział 3 Właściwość

§ 9.

3. Właściwość miejscową sądu koleżeńskiego określa się według siedziby Oddziału, którego członkiem jest obwiniony lub uczestnik postępowania w chwili wszczęcia postępowania.
4. Prezydium sądu koleżeńskiego na posiedzeniu rozstrzyga o właściwości sądu koleżeńskiego i wydaje w tej sprawie postanowienie.
5. Na postanowienie w przedmiocie właściwości służy zażalenie do Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.
6. Od postanowienia Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego w tych sprawach nie przysługuje środek zaskarżenia.
7. Główny Sąd Koleżeński może określać właściwość sądów koleżeńskich, gdy stronami (postępowania) sporów są członkowie sądów koleżeńskich lub władz oddziałów SARP – na ich uzasadniony wniosek.

§ 10.

W przypadku jeżeli w danym Oddziale nie da się z jakichkolwiek powodów utworzyć składu orzekającego, Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego może przekazać sprawę do rozpoznania sądowi koleżeńskiemu innego Oddziału.

Rozdział 4 Skład orzekający

§ 11.

Przewodniczącego oraz członków składu orzekającego wyznacza przewodniczący sądu koleżeńskiego. Wyznaczenie powinno odbyć się w drodze losowania.

§ 12.

1. Sąd koleżeński rozpoznaje sprawy w trzyosobowym składzie orzekającym.
2. Ustalenie obowiązującej wykładni Regulaminu Sądów Koleżeńskich oraz rozstrzygnięcie kwestii etyki zawodowej architekta następuje w formie uchwały na posiedzeniu plenarnym Głównego Sądu Koleżeńskiego. Podjęta uchwała przekazywana jest wszystkim sądom koleżeńskim oddziałów do wiadomości i stosowania.
3. Uchwały w sprawach wymienionych w ust. 2 zapadają większością głosów pełnego składu Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 13.

1. Członek sądu koleżeńskiego nie może brać udziału w rozpoznaniu sprawy, o ile między nim a jedną ze stron zachodzi relacja, która mogłaby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.
2. Decyzję o wyłączeniu ze składu orzekającego, w przypadku gdy zachodzą okoliczności wymienione w ust. 1, podejmuje prezydium sądu koleżeńskiego z własnej inicjatywy lub na wniosek strony.

3. Na postanowienie w przedmiocie odmowy wyłączenia służy zażalenie do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
4. W przypadku jeżeli na skutek wyłączenia sędziego nie dałoby się utworzyć w danym Oddziale składu, Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego na wniosek strony przekaże do rozpoznania sprawę innemu równorzędnemu sądowi koleżeńskiemu.

Rozdział 5 Strony

§ 14.

1. Stronami w postępowaniu przed sądami koleżeńskimi są:
 - 1) w sprawach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a – wnoszący skargę, obwiniony oraz rzecznik oskarżenia, jeżeli został wyznaczony przez przewodniczącego sądu koleżeńskiego;
 - 2) w sporach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b i c – wnioskodawca i uczestnik postępowania.
2. W sprawach wymienionych w ust. 1 pkt 1 przewodniczący sądu koleżeńskiego, w uzgodnieniu z wnoszącym skargę, może wyznaczyć rzecznika oskarżenia spośród członków SARP.
3. Przewodniczący składu orzekającego może poinformować o wszczętym postępowaniu rzecznika odpowiedzialności zawodowej właściwego samorządu zawodowego i dopuścić go do postępowania w charakterze obserwatora.

§ 15.

Strony w toku postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i sporządzać dla swego użytku notatki, do wykorzystania w sprawie rozpatrywanej przez sąd koleżeński, bez prawa użycia ich do innych celów.

§ 16.

1. Obwiniony ma prawo korzystać z pomocy obrońcy, którym może być tylko członek SARP.
2. Jeżeli obwiniony nie wyznaczył dla siebie obrońcy, przewodniczący sądu koleżeńskiego, na wniosek obwinionego, może wyznaczyć mu obrońcę z urzędu.
3. Strony mają prawo wyznaczyć swoich pełnomocników, którymi mogą być tylko członkowie SARP.

Rozdział 6 Tryb rozpoznawania spraw

§ 17.

1. Sąd koleżeński rozpoznaje sprawy:
 - 1) na posiedzeniach;
 - 2) na rozprawach.
2. W przypadku wyznaczenia rozprawy, strony powinny uczestniczyć w rozprawie osobiście lub poprzez swych pełnomocników będących członkami SARP.
3. W przypadkach nieusprawiedliwionej nieobecności stron lub ich pełnomocników, skład orzekający może przeprowadzić postępowanie bez ich udziału i orzec o winie lub karze lub rozpoznać wniosek.
4. Orzeczenie o winie lub karze może zapaść tylko na rozprawie.

§ 18.

1. Rozprawy są jawne. Skład orzekający może jednak, w uzasadnionych przypadkach, wyłączyć jawność rozprawy.
2. Przewodniczący zobowiązuje obecnych na rozprawie niejawnej do zachowania tajemnicy dotyczącej każdej rozpoznawanej sprawy do czasu prawomocnego jej rozstrzygnięcia.

§ 19.

1. Wszystkie posiedzenia i rozprawy są protokółowane. Przewodniczący wyznacza protokółanta spośród członków składu orzekającego.
2. Protokół musi zawierać istotne elementy rozpatrywanej sprawy, a w przypadku rozprawy zwięzłą treść wyjaśnień obwinionego lub uczestnika postępowania, zeznań świadków i innych uczestników postępowania dowodowego, wnioski i oświadczenia stron oraz postanowienia składu orzekającego.
3. Protokół podpisuje przewodniczący składu orzekającego oraz protokółant.

**Rozdział 7
Terminy****§ 20.**

1. Czynność wykonana po upływie terminu przewidzianego Regulaminem jest bezskuteczna.
2. Jeżeli czynność została wykonana po upływie terminu, a uchybienie to nastąpiło bez winy strony, sąd koleżeński, na wniosek strony lub z urzędu, może postanowić o przywróceniu terminu.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien być złożony w ciągu 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, nie później jednak niż po upływie 1 roku od dnia upływu terminu.
4. Wraz ze złożeniem wniosku o przywrócenie terminu strona powinna dokonać czynności, o której dokonanie wnosi.
5. Postanowienie o przywróceniu terminu wydaje prezydium właściwego sądu.

**Rozdział 8
Doręczenia****§ 21.**

1. Nadanie pisma poleconego w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu koleżeńskiego.
2. Sąd koleżeński doręcza pisma, wezwania, zawiadomienia, orzeczenia przez pocztę, kuriera lub pracownika SARP.za potwierdzeniem odbioru.
3. Uchylenie się od przyjęcia przesyłki lub odmowa jej pokwitowania nie pozbawiają jej skutków doręczenia.
4. Strony mają obowiązek zawiadomić sąd koleżeński o każdej zmianie swego adresu. Przesyłki wysyłane na ostatnio znany adres strony będą pozostawione w aktach sprawy ze skutkami doręczenia. O powyższym obowiązku i skutkach jego niedopełnienia sąd winien pouczyć zainteresowanych przy pierwszym doręczeniu.

DZIAŁ II POSTĘPOWANIE W I INSTANCJI

Rozdział 9 Wszczęcie postępowania

§ 22.

1. Sąd koleżeński wszczyna postępowanie na skutek:
 - 1) wniesienia przez władze lub organa SARP, względnie przez pokrzywdzonego skargi w sprawach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a;
 - 2) wniesienia przez zainteresowanych wniosku w sporach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b i c.
2. Prezydium sądu koleżeńskiego może na posiedzeniu odrzucić pismo wszczynające postępowanie w przypadku jeżeli sąd koleżeński nie jest rzeczowo właściwy do rozpoznawania tego typu sprawy lub w przypadku, jeżeli braki pisma nie zostały uzupełnione w terminie wyznaczonym przez prezydium sądu.
3. Posiedzenia prezydium sądów w powyższych sprawach są niejawne.

§ 23.

1. Skargi i wnioski podlegające rozpoznaniu przez sądy koleżeńskie muszą zawierać:
 - 1) imię, nazwisko i adres wnoszącego skargę i obwinionego lub wnioskodawcy i uczestnika postępowania oraz stwierdzenia ich przynależności do SARP;
 - 2) dokładne określenie przewinienia będącego przedmiotem skargi ze wskazaniem miejsca i czasu jego popełnienia lub dokładne określenie żądania wnioskodawcy z przytoczeniem okoliczności uzasadniających to żądanie oraz ze wskazaniem, które z zasad etyki zawodu architekta zostały naruszone przez popełniającego przewinienie;
 - 3) wskazanie imion, nazwisk i adresów świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę oraz wyszczególnienie dowodów, które należałoby dostarczyć na rozprawę.
2. Skargę lub wniosek oraz dowody należy składać wraz z ich odpisami dla stron.
3. Skargi i wnioski niekompletne wg ust. 1 mogą być przez przewodniczącego sądu koleżeńskiego lub składu orzekającego przekazane do uzupełnienia w wyznaczonym terminie.

§ 24.

1. Do pisma wszczynającego postępowanie składanego przez osobę niebędącą członkiem SARP, załącza się bezwarunkową ofertę zawarcia umowy z drugą stroną, przedmiotem której jest poddanie sporu pod jurysdykcję Sądu Koleżeńskiego Oddziału oraz zasady wzajemnego zwrotu kosztów postępowania. Wzór lub wzory oferty udostępnia i zatwierdza Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, jeżeli postępowanie wszczynane jest przez członka SARP, a drugą stroną postępowania ma być osoba niebędąca członkiem SARP.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, postępowanie nie może być wszczęte, jeżeli druga strona nie przyjmie oferty.
4. Przepis § 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 10 **Rozprawa**

§ 25.

1. Przewodniczący sądu koleżeńskiego w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia wniesienia pisma wszczynającego postępowanie lub uzupełnienia braków tegoż pisma:
 - 1) wyznacza skład orzekający i jego przewodniczącego;
 - 2) zarządza doręczenie skargi obwinionemu lub wniosku uczestnikowi postępowania i powiadamia strony o wyznaczonym składzie orzekającym.
2. Przewodniczący składu orzekającego:
 - 1) wyznacza termin rozprawy, nie później niż w ciągu 30 dni od daty wyznaczenia składu orzekającego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) wzywa na rozprawę strony, obrońcę lub pełnomocników oraz świadków wskazanych w skardze lub wniosku, przy czym wezwania powinny być doręczone co najmniej na 7 dni przed terminem rozprawy;
 - 3) sprowadza na rozprawę inne dowody, zwłaszcza wskazane przez strony;
 - 4) w sprawach zawitych, przed pierwszą rozprawą, może zarządzić wniesienie odpowiedzi na skargę lub wniosek, określając termin dostarczenia tych pism sądowi koleżeńskiemu.
3. Każda ze stron, po otrzymaniu skargi lub wniosku, może złożyć wniosek o przeprowadzenie rozprawy pod jej nieobecność. W takim przypadku strony zobowiązane są do udzielenia odpowiedzi na skargę lub wniosek.

§ 26.

1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.
2. Postanowienia przewodniczącego w trakcie rozprawy mogą dotyczyć jedynie toku postępowania, a nie meritum sprawy.
3. Od postanowień przewodniczącego wydanych w toku rozprawy strony mogą się odwołać niezwłocznie, wnosząc zażalenie do składu orzekającego, który rozstrzyga ostatecznie.

§ 27.

1. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób.
2. Rozprawa ulega odroczeniu:
 - 1) w razie nieobecności strony, gdy brak jest dowodu doręczenia wezwania na rozprawę, lub w razie uznania nieobecności strony za usprawiedliwioną;
 - 2) w razie nieobecności strony, jeżeli skład orzekający uzna jej udział w sprawie za niezbędny;
 - 3) w razie zwrócenia się przez Sąd Koleżeński Oddziału do Głównego Sądu Koleżeńskiego o podjęcie uchwały rozstrzygającej kwestie etyki zawodowej.
3. Nieusprawiedliwiona nieobecność obwinionego lub uczestnika, którym doręczono wezwania, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy.
4. Rozprawa może być odroczone:
 - 1) na zgodny wniosek stron, w celu prowadzenia rokowań pojednawczych;
 - 2) w celu przeprowadzenia dowodu, uzyskania opinii biegłego;
 - 3) innych ważnych powodów.
5. Przewodniczący składu, po uzgodnieniu z pozostałymi członkami składu orzekającego, może wydawać postanowienia w sprawie ewentualnego uzupełnienia dowodów, uwierzytelnienia dowodów mających braki formalne, powołania biegłego, wezwania na rozprawę dodatkowo zgłoszonych świadków oraz innych działań w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania.
6. Przewodniczący składu może uzależnić dopuszczenie dowodu wnioskowanego przez stronę od wpłacenia przez tę stronę zaliczki na koszt przeprowadzenia dowodu.

§ 28.

Od postanowień przewodniczącego składu orzekającego w sprawach wymienionych w § 27 niniejszego Regulaminu, przysługuje stronom zażalenie do Głównego Sądu Koleżeńskiego w terminie 7 dni od daty ich wydania w obecności stron na rozprawie lub w razie nieobecności stron – od daty doręczenia postanowienia.

§ 29.

1. Po odczytaniu skargi lub wniosku i przesłuchaniu stron, odczytaniu ewentualnych odpowiedzi na skargę lub wniosek, przeprowadza się postępowanie dowodowe.
2. Jeżeli obwiniony przyznaje się do zarzucanego mu czynu albo uczestnik postępowania uznaje żądanie wniosku, skład orzekający może, za zgodą stron, nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

§ 30.

1. Postępowanie dowodowe obejmuje wyjaśnienia stron, zebranie dokumentów, przesłuchanie świadków i biegłych, dokonanie oględzin.
2. Przesłuchanie świadków i biegłych lub dokonanie oględzin może być zlecone postanowieniem składu orzekającego jednemu z członków tego składu lub przekazane innemu sądowi koleżeńskiemu, na którego terenie czynności te mogą być dokonane. W czynnościach tych powinna być zapewniona możliwość uczestnictwa stron, jeżeli wyrażą takie życzenie.
3. Za materiał dowodowy mogą być uznane także materiały postępowania przeprowadzonego przez wnoszącego skargę, władze lub organ SARP oraz akta sądu lub innej władzy państwowej.
4. Skład orzekający ocenia wiarygodność i ważność dowodów, w tym zeznania świadków, według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiałów i zeznań.

§ 31.

Skład orzekający może poprzestać na odczytaniu zeznań złożonych poza rozprawą, jeżeli uzna, że przesłuchiwanie jest zbędne lub gdy natrafia ono na przeszkody.

§ 32.

1. Jeżeli przedmiotem rozprawy jest wniosek w sprawach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b, skład orzekający powinien nakłaniać strony do pojednania.
2. Treść pojednania umieszcza się w protokole rozprawy, podpisanym przez strony.

§ 33.

Gdy skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, przewodniczący udziela głosu stronom, po czym zamyka część jawną rozprawy.

Rozdział 11 Narada i wydanie orzeczenia

§ 34.

1. Po zamknięciu części jawnej rozprawy skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.
2. Narada i głosowanie nad orzeczeniem mają charakter tajny.
3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i co do kary.

4. Przegłosowany członek składu orzekającego może zgłosić *votum separatum* i uzasadnić swoje stanowisko na piśmie.

§ 35.

1. Po naradzie skład orzekający sporządza i podpisuje sentencję orzeczenia, którą przewodniczący składu orzekającego ogłasza stronom wraz z uzasadnieniem orzeczenia, informując strony o trybie i terminie odwołania.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie uzasadnienia orzeczenia może być odroczone najwyżej o 7 dni, o czym skład orzekający informuje strony natychmiast po zarządzonej przerwie. Powody odroczenia ogłoszenia uzasadnienia orzeczenia wymagają wyjaśnienia w protokóle rozprawy.

Rozdział 12 Orzeczenie

§ 36.

1. Skład orzekający sądu koleżeńskiego wydaje orzeczenie skazujące, jeżeli uznaje obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu w całej rozciągłości lub częściowo, i wymierza jedną z kar przewidzianych w Statucie SARP:

- 1) upomnienia;
- 2) nagany;
- 3) zakazu pełnienia funkcji we władzach i organach doradczych;
- 4) zawieszenia w prawach członka SARP;
- 5) wykluczenia z SARP.

2. Skład orzekający może postanowić o opublikowaniu, po uprawomocnieniu się orzeczenia, jego treści w biuletynie informacyjnym SARP, z zachowaniem obowiązujących zasad ochrony danych osobowych.

3. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza mu się jedną karę za wszystkie czyny łącznie.

4. Wymierzając karę skład orzekający bierze pod uwagę stopień winy, szkodliwość społeczną, podważanie prestiżu SARP i społeczności zawodowej architektów, skutki czynu oraz zachowanie się obwinionego przed i po przewinieniu.

5. W sprawach określonych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b skład orzekający wydaje orzeczenie rozstrzygające spór co do zasady.

6. Skład orzekający może zobowiązać obwinionego do ogłoszenia przeprosin strony pokrzywdzonej w biuletynie informacyjnym SARP.

§ 37.

Skład orzekający wydaje orzeczenie uniewinniające, jeżeli uwalnia obwinionego od postawionych mu zarzutów.

§ 38.

Skład orzekający wydaje orzeczenie o umorzeniu sprawy w przypadkach:

- 1) wycofania skargi, pod warunkiem że obwiniony wyraził na to zgodę;
- 2) pojednania stron lub wycofania wniosku przez wnioskodawcę, pod warunkiem że uczestnik postępowania wyraził na to zgodę;
- 3) w razie śmierci obwinionego lub uczestnika postępowania.

§ 39.

1. Orzeczenie musi zawierać:
 - 1) nazwę sądu koleżeńskiego, datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
 - 2) imiona i nazwiska członków składu orzekającego, stron – z określeniem ich przynależności do SARP;
 - 3) dokładne określenie czynu zarzucanego obwinionemu lub treść wniosku;
 - 4) sentencję orzeczenia;
 - 5) uzasadnienie orzeczenia co do wszystkich wnioskowanych zarzutów;
 - 6) informację o prawomocności i trybie ewentualnego odwołania;
 - 7) podpis przewodniczącego składu orzekającego.
2. Odpis orzeczenia otrzymują zainteresowane strony.

**Rozdział 13
Wykonanie orzeczenia****§ 40.**

1. Orzeczenie podlega wykonaniu po uprawomocnieniu się.
2. Orzeczenie składu orzekającego, działającego w imieniu sądu koleżeńskiego, staje się prawomocne, gdy:
 - 1) w terminie określonym w § 44 ust. 1 Regulaminu nie zostało wniesione od niego odwołanie od Głównego Sądu Koleżeńskiego;
 - 2) strona odwołująca się cofnęła odwołanie przed upływem terminu określonego w § 45 ust. 2 Regulaminu;
 - 3) jest wydane przez Główny Sąd Koleżeński na skutek odwołania się jednej ze stron.
3. W przypadku wymienionym w ust. 2 pkt 2 Prezydium Sądu Koleżeńskiego oddziału wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania w sprawie odwołania.
4. Sądy koleżeńskie oddziałów przekazują Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu prawomocne orzeczenia w ciągu miesiąca od daty uprawomocnienia.

§ 41.

1. Przewodniczący sądu koleżeńskiego po uprawomocnieniu się orzeczenia:
 - 1) przesyła odpis prawomocnego orzeczenia w sprawach wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a do wiadomości zarządu oddziału, do którego należy obwiniony;
 - 2) może przekazać informację o prawomocnym orzeczeniu w sprawach wymienionych w pkt 1 rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej właściwego samorządu zawodowego.
2. Kary upomnienia i nagany ulegają wykreśleniu z ewidencji po upływie 6 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia.
3. Akta sprawy przechowuje się przez okres ustalony przepisami o archiwizacji akt.

**DZIAŁ III
POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE I WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA****Rozdział 14
Zażalenie****§ 42.**

1. Zażalenie na postanowienie przysługuje w przypadkach przewidzianych w niniejszym Regulaminie oraz na postanowienia kończące postępowanie w sprawie.

2. Zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia postanowienia lub jego doręczenia.
3. Zażalenie na postanowienia i zarządzenia przewodniczącego składu orzekającego przysługują do składu orzekającego.
4. Pozostałe zażalenia rozpatruje Główny Sąd Koleżeński w jednoosobowym składzie, wyznaczonym przez Przewodniczącego Głównego Sądu Koleżeńskiego.
5. Zażalenie na postanowienie Głównego Sądu Koleżeńskiego nie przysługuje.

Rozdział 15 **Odwołanie**

§ 43.

Od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego Oddziału przysługuje stronom odwołanie się do Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 44.

1. Odwołanie, które musi zawierać uzasadnienie, wnosi się, z odpisem dla stron, w ciągu 14 dni od doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem sądu koleżeńskiego, który wydał orzeczenie.
2. Prezydium Sądu Koleżeńskiego Oddziału po otrzymaniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 30 dni, na posiedzeniu Prezydium podejmuje postanowienie o jego przyjęciu lub odrzuceniu. Odrzucenie odwołania następuje w przypadku, gdy:
 - 1) odwołanie zostało wniesione po terminie;
 - 2) zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną lub jest z innych przyczyn niedopuszczalne.
3. W przypadku odrzucenia odwołania z przyczyny wymienionej w ust. 2 pkt 2, strona może, w ciągu 7 dni od daty otrzymania postanowienia, wnieść za pośrednictwem Prezydium Sądu Koleżeńskiego Oddziału, który je wydał, zażalenie do Głównego Sądu Koleżeńskiego.
4. W przypadku gdy odwołanie nie zawiera uzasadnienia, Prezydium Sądu Koleżeńskiego Oddziału określa termin, w którym odwołujący się powinien je dostarczyć. Jeżeli nie zostanie ono dostarczone w wyznaczonym terminie, odrzuca odwołanie.

§ 45.

1. W przypadku otrzymania odwołania Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni, wyznacza skład orzekający i jego przewodniczącego oraz powiadamia o tym strony.
2. Przewodniczący składu orzekającego wyznacza termin rozprawy odwoławczej, nie później niż w ciągu 2 miesięcy od daty wyznaczenia składu orzekającego, o którym mowa w ust. 1 i wzywa na nią strony lub pełnomocników oraz obrońcę.
3. Niestawienie się stron nie stanowi przeszkody w rozpoznaniu sprawy, chyba że skład orzekający uzna stawiennictwo obu lub którejsz ze stron za konieczne.
4. Podstawą rozpoznania sprawy są materiały dostarczone przez Sąd Koleżeński Oddziału.
5. Przewodniczący składu orzekającego może zarządzić przeprowadzenie postępowania dowodowego uzupełniającego, to znaczy dopuszczenie nowych świadków, materiałów i dokumentów niezgłoszonych w I instancji, jeżeli uzna to za niezbędne do rozpoznania odwołania.

§ 46.

1. W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu Sądu koleżeńskiego Oddziału z tym, że po sprawozdaniu przewodniczącego składu orzekającego pierwszy głos służy stronie odwołującej się, a jeżeli obie strony się odwołały to:

- 1) wnoszącemu skargę i następnie obwinionemu;
 - 2) wnioskodawcy i następnie uczestnikowi postępowania.
2. Po zakończeniu rozprawy odwoławczej skład orzekający Głównego Sądu Koleżeńskiego może:
- 1) oddalić odwołanie i utrzymać w mocy orzeczenie I instancji;
 - 2) zmienić zaskarżone orzeczenie w całości lub części i wydać nowe orzeczenie;
 - 3) uchylić zaskarżone orzeczenie I instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi Koleżeńskiemu Oddziału, w innym składzie orzekającym.
3. W postępowaniu odwoławczym skład orzekający Głównego Sądu Koleżeńskiego nie może uchylić lub zmienić orzeczenia na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że strona przeciwna wniosła również odwołanie.
4. Orzeczenia składu orzekającego Głównego Sądu Koleżeńskiego wydane w II instancji są prawomocne.

§ 47.

Po doręczeniu stronom odpisów orzeczenia z uzasadnieniem Główny Sąd Koleżeński zwraca akta sprawy Sądowi Koleżeńskiemu Oddziału.

Rozdział 16 Wznowienie postępowania

§ 48.

Wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem może nastąpić w przypadku, gdy:

- 1) orzeczenie wydano na podstawie fałszywych zeznań świadka (świadków) lub sfałszowanego dokumentu (dokumentów);
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawniono nowe fakty i dowody, mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, i z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

§ 49.

1. Wniosek o wznowienie postępowania mogą składać strony, a po śmierci strony: małżonek, rodzice, dzieci i rodzeństwo.
2. W razie śmierci obwinionego, wniosek na jego niekorzyść nie może być dopuszczalny.
3. Wniosek o wznowienie postępowania powinien być złożony do Głównego Sądu Koleżeńskiego najpóźniej przed upływem 2 lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 50.

1. Wniosek o wznowienie postępowania rozpatrywany jest przez Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego w terminie 2 miesięcy od daty wpływu.
2. W przypadku uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania, Główny Sąd Koleżeński wydaje orzeczenie, w którym uchyla poprzednie orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania innemu składowi orzekającemu. Jeżeli rozpoczęte wcześniej postępowanie toczy się już po śmierci obwinionego, Główny Sąd Koleżeński wyznacza obrońcę z urzędu.
3. Orzeczenie, wydane w postępowaniu po jego wznowieniu na podstawie wniosku obwinionego, nie może zawierać dla obwinionego kary surowszej od tej, która była orzeczona poprzednio.

Rozdział 17
Ponowne rozpatrzenie sprawy

§ 51.

1. Prezes SARP lub Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego mogą złożyć do Głównego Sądu Koleżeńskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem, jeżeli orzeczenie to, według nich, rażąco narusza przepisy Statutu SARP lub Regulaminu Sądów Koleżeńskich.
2. Przy rozpatrywaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, przepisy § 50 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ IV
PRZEPISY KOŃCOWE

§ 52.

1. Sądy koleżeńskie powinny realizować czynności określone w niniejszym Regulaminie bez zbędnej zwłoki.
2. W sprawach nieunormowanych niniejszym Regulaminem, sądy koleżeńskie same ustalają sposób postępowania na podstawie zasad proceduralnych obowiązujących w sądownictwie powszechnym.
3. Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

Opracowanie Regulaminu Sądów Koleżeńskich: Komisja Statutowa SARP 2012-2015

Przewodnicząca: arch. Joanna Wciorka-Konat
Wiceprzewodniczący: arch. Marek Kaszyński
Sekretarz: arch. Henryk Piątek
Członkowie: arch. Mirosław Kuczyński
arch. Maciej Kuryłowicz
arch. Andrzej Maleszka
arch. Krzysztof Ozimek
arch. Marek Perepeczo
arch. Piotr Rożen

Redakcja: arch. Marek Perepeczo
arch. Marek Kaszyński

Korekta: Ewa Waszkiewicz

Konsultacja prawna: mec. Anna Lambryczak-Arażna

Edycja: arch. Marek Perepeczo